

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPVASÁRNAP, 1931 SZEPTEMBER 13.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 206. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Miért nem lehet eredményes egy polgári szövetség létesítésére irányuló mozgalom

Írta: VUCHETICH ENDRE DR.

Néhány hét óta Temesvárott újra erőteljes mozgalom van egy úgynevezett polgári szövetség létesítése érdekében. A mozgalom élén Grofsorean Kornél dr. a városi ideiglenes bizottság elnöke áll, akivel az elmúlt években nem egyszer folytattam elvi alapon álló vitát különböző politikai kérdésekről és ezen viták folyamán megismerni tanultam becsületes mentalitását és becsülni szociális felfogását. Tudom, hogy mostani akcióját, mely csak felújítása néhány év előtti kísérletezésének, a politikától elvonatkoztatott, polgári társadalmi ideológiája eredményezte és az távol áll egyéni érvényesülési érdekektől. Világosabban: olyan alakulat életre hívása a célja, mely nem akar burkoló formában pártot létesíteni, hogy ennek segítségével az országos politikának választási tényezőjévé legyen. Ismerve szándékainak őszinteségét, a politikai utvesztők kerülessével megkíséreltem lerögzíteni azokat az okokat, amelyek szerintem nem kecsegtetik sikerrel ezt a politikamentes vállalkozását.

Nem vitatom megállapításainak helyességét, bár ezek egyik-másikától vitatható. Grofsorean is eltekint az általános érvényű szabályoktól és hangsúlyozza, hogy kizárólag a jelenvaló helyzet adottságaiból indul ki. Megállapítja, hogy

a gazdasági és társadalmi összeomlás, a katasztrófális nemzetközi pénzügyi helyzet az egész világ polgárságát harrára készíti, amelyben vagy elbukik, vagy győztesen kerül ki és évtizedekre megszilárdítja pozícióját.

Polgár mindenki, aki a magántulajdon elismerésének elvi alapján áll, a többiek pedig a nemzetközi proletariátus harcosai. A küzdelem egyenlőtlen. A marxisták — legyenek azok akár szociáldemokraták, akár kommunisták — erős nemzetközi szervezetekkel rendelkeznek, míg

a polgári osztály nemzetek, nemzetiségek, felekezetek, foglalkozási ágak és más differenciáló elemektől különválasztva

áll a harc közepette. Grofsorean szerint ezeket a különbségeket és különbözőségeket kellene felfüggeszteni

és a létért folytatott harcra szövetséget létesíteni. Először Temesvárott, ahonnan a mozgalom sikere esetén az átkerjedne a vidékre is és behálózna az egész országot. Mert távolabbi elképzelése bizonyára ez.

Ezért tartja Grofsorean a propagandagyűléseket Temesvár egyes kerületeiben és ezért kívánja megalakítani az úgynevezett polgári szövetséget. Számít minden polgári elemre nemzetiségre, felekezetre és politikai pártállásra való tekintet nélkül. Kikapcsolja a politikai párt keretei között való esetleges elhelyezkedést, mert a polgári szövetséghez való tartozás ezt nem érinti. Mindenki szabadon vallhatja politikai meggyőződését, tagja maradhat a meggyőződésének megfelelő pártban, mert a szövetség kizárólag az egyetemes polgári érdekeket kívánja képviselni és védeni. Egyelőre természetesen csak a szervezkedés szűkebb területén, Temesvárott. Ez maga után vonja a városi politikába való intenzív bekapcsolódást, mert hiszen az ilyen lokális szervezet csak ezen a területen érvényesülhetne. Grofsorean megállapítja, hogy a legutóbbi városi választásokon körülbelül kilencezer polgári választó nem járult az urnához, amiből az következik, hogy ezek legnagyobb része nem tartozik politikai párt kebelébe, tehát minden polgári megmozdulás kívül esik érdeklődési körükön. Ugy hiszi, hogy elsősorban ezeket sikerül egyesíteni

a politikamentes polgári szövetségben. Ebben kételkedem, de ha sikerülne is egy részüket tömöríteni, célját nem érte el.

Akiket a számtalan többségi párt és a nemzeti kisebbségek pártjai nem tudtak eddig megnyerni, a közönynek olyan mélyes fókán állanak, hogy lelki tunyaságukból nem sikerülhet felrázni egy színlelen politikamentes alakulatnak.

A többségi pártok és többnyire ezek tagjai között is sokszor késhagyig menő harc folyik, tehát ezek csatlakozása nem valószínű. Maradnának a kisebbségi pártok. Ezek természetesen féltékenyen figyelnek minden megmozdulást, amely alkalmas — bár az ellenkezőjét hangoztatja a polgári szövetség is — soraik megbontására vagy erejük gyengítésére és így tagjaikat eltöltik a csatlakozástól. Elfogadom azonban ezzel szemben Grofsorean állítását, hogy a polgári szövetség nem veszélyezteti a meglévő pártok tagállományát. Elfogadom, mert így még hatásosabbak érveim, melyek a kisebbségek csatlakozását lehetetlené teszik.

Grofsorean a meglévő pártok jogainak csorbíthatatlansága mellett akarja ezen pártok tagjait is a szövetségben tömöríteni. Ez — amint már reámutattam — feltételezi, hogy a polgári elemek között fel kell függeszteni nemcsak a társadalmi, hanem felekezeti és nemzeti különbözőségeket is. Felfüggeszteni és nem megszüntetni. Hiszen ez utóbbi lehetetlen egyelőre — még elméletben is. Elogadom és ha ez a felfüggesztés bárkinek sikerül, én leszek legelső és leg-

lekebbi híve az eszme megvalósításának. Egyetlen konkrét esetre szorítkozom fejtegetéseimben. A polgári szövetség természetesen egységként venne részt a legközelebbi városi választásokon.

Ki tudja garantálni, hogy a lista összeállításánál, a hivatalból való tagok kinevezésénél ez az egyenlőségi elv érvényesül? Milyen biztosíték, vagy csak komoly ígéret létezik, mely nem fogja követelni — minden egyéb tekintetektől függetlenül — a román elem dominálását? Mert ez lenne felfüggesztése a nemzeti különbségeknek.

És itt ne történjenek hivatkozások az állameszmére, mert ennek a kisebbségek is szolgálói. És itt csak városi érdekekről van szó! Tehát már az első akadály átugratásánál buknia kell az elvnek. Ennek gyakorlatban való érvényesüléséről akkor lehetne szó, ha az alkotmányban biztosított teljes egyenlőséget az állampolgárok között a gyakorlatban is megvalósítanák. Addig, míg a polgári pártok egymás ellen harcolnak, a kisebbségi pártoknak élet-halálküzdelmet kell folytatniok nemzetük nyelvi, kulturális és gazdasági jogaiért, lehetetlen kísérlet mindezeknek a divergáló nézeteknek egy kalap alatt való egyesítése és az osztályharc alapján egy csafarendbe való tömörítése.

A polgári szövetség létesítése tehát bizonyos előfeltételek teljesítésétől függ, melyek tulmennek egy vagy több város hatalmi körén. A kormányzati rendszernek kell megváltoznia, a legteljesebb állampolgári jogegyenlőségnek kell diadalmaskodnia, akkor és csak akkor lehet szó arról, hogy a polgári pártok szövetségben tömörülve veszik fel a közös harcot a közös érdekek védelmében.

Amíg ez be nem következik, minden fáradozás hiábavaló és egyetlen eredménye a legjobb esetben még egy polgári párt alakítása lesz, ami a mostaninál is jobban széttagolja a polgárságot. Elvégre ez is lehet cél.

Nagy óceánrepülési botrány Prágában

Prágában — mint a Csehszlovákia írja — nagy óceánrepülési botrány tört ki. Egy Müller Rudolf nevű egyén a cseh óceánrepülés megvalósítására egyesületet alakított és azt hirdette, hogy más nemzetek példájára a cseheknek is meg kell mutatniuk, hogy át tudják repülni az óceánt. A széleskörű propagandának az volt az eredmé-

nye, hogy szépen megindult az adakozás az óceánrepülés céljaira. Már tekintélyes összeg volt együtt, amikor egyszerre megjött a nagy meglepetés. Müller Rudolf nyomtalanul eltűnt és kiderült, hogy az összegyűlt pénzt is magával vitte. Az egyesület sikkasztó alapítóját feljelentette és most a hatóság körözést rendelt el ellene.

Ma délelőtt fontos minisztertanácsot tartanak, amely a kormány sorsára döntő hatással bír úgy, hogy meglepetések is történhetnek

A politikai világ fokozott érdeklődéssel kísérte a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának Kolozsvárt tartott ülését. A tanácskozásokról kiadott hivatalos jelentés — amint azt a Déli Hírlap ismertette — ama nézetének adta kifejezést, hogy a jelenlegi körülmények között az országot csak Maniu Gyula tudná kivezetni a válságból és éppen ezért felkéri, hogy foglalja el ismét az elnöki tisztséget és folytassa a politikai küzdelmet. Ezt a határozatot küldöttség közli Maniu Gyulával.

Bukarestben az elnöki tanács döntése egyes érzelmekeket váltott ki és az idők jele, hogy az a harcias hang, amelyet a nemzeti parasztpárt megütött, különösebb emóciót nem keltett.

A vélemények két részre oszlanak. Elsősorban akadnak olyan politikai körök, amelyeknek az a nézete, hogy az elnöki tanácsülés és az azon elhangzott kormányellenes támadások csak keretet képeztek ahhoz az akcióhoz, amelynek célja Maniu Gyulát ünnepélyes keretek között a nemzeti parasztpárt elnöki székébe visszahozni. Az a dolgok természetes rendje, hogy egy nagy ellenzéki csoport, mint a nemzeti parasztpárt minden követ megmozgat a kormány megbuktatására és hogy a kormány minden egyes cselekedete az ő szemében helytelen.

Másrészt azonban olyan megállapításokat is tesznek, hogy

a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsülésének döntése után jólszervezett politikai harc veszi kezdetét. Ennek a harcnak kiinduló pontja volt ez a tanácskozás és azt most intenzív propaganda és politikai népgyűlések követik.

Végül a pártpolitikai befoiyásoktól mentes elemek ama nézetükre adnak kifejezést, hogy az egységes erdélyi frontot nem sikerült a nemzeti parasztpártnak létrehozni és ez a párt nem mint Erdély és a Bánság képviselője, hanem mint politikai alakulat folytatja politikai célok érdekében a küzdelmet.

A másik politikai esemény, hogy Argetoianu két nap előtti királyi kihallgatását semmiféle kommentár nem kíséri és a kormánykrisis hangoztatása megszűnt. Azonban ezzel a kihallgatással áll összefüggésben a ma, szombaton, délelőtt kilenc órakor Bukarestben tartandó minisztertanács. Beavatottak szerint ezen

a minisztertanácsban Jorga és Argetoianu kihallgatása következtében tisztázzák az összes függő és esetleges személyi kérdéseket. Ez a minisztertanács a kormány további sorsára valóban döntőnek ígérkezik. Meglepetések tehát nincsenek kizárva.

A minisztertanácsal áll összeköttetésben Duca, a liberális párt elnökének politikai megmozdulása. Duca tegnap egész délelőtt a fővá-

rosban meghitt politikai barátaival tanácskozott és ezek a tanácskozások a jelenlegi helyzettel állottak összefüggésben. A tanácskozáson valószínűleg megbeszéltek a pártnak esetleges politikai eseményekkel szemben tanúsítandó magatartását is. Duca külföldre még az este Maldarestiban levő birtokára utazott és ott kizárólag a liberális párt ügyeivel kíván foglalkozni.

A liberális párt életében jelentőségteljes esemény készül. A jövő hét valamelyik napján Slavescu Viktor vezetésével megjelenik Duca előtt a liberális párt vezetői ifjú liberális csoportjának küldöttsége, amely javaslatot terjeszt a pártvezér elé. Ezek a javasla-

tok a jelenlegi gazdasági, pénzügyi és társadalmi körülmények megkívánta indítványokat tartalmazzák.

Az ifjú liberálisok kéri, hogy javaslatukat a liberális párt módosítandó pénzügyi és gazdasági programjába felvegyék. Valószínű, hogy Duca eleget tesz az ifjak kívánásának, a javaslatok többségét elfogadja és azokkal a pártprogramot módosító konferencián érdemben is foglalkoznak. Az általános politikai helyzet az, hogy a pártok széthúzása és esetleges újabb választások elkerülése érdekében a jelenlegi kormányalakulat Jorgával — vagy nélküle — továbbra is az ország élén marad.

Az állami költségvetést sok milliárddal csökkenteni kell, de általános tisztviselői fizetésredukció nem lesz, csak a mamutfizetéseket szállítják le

A jövő évre szóló állami költségvetésnek tíz, esetleg tizenhárom milliárd leiel való csökkentése állandóan előtérbe helyezi a köztisztviselők újabb fizetésesökkentésének lehetőségét. Ez a kérdés a tisztviselők körében érthető izgalmat kelt és ezzel kapcsolatban figyelmet érdemel az Epoca cikke. Az Epoca, amely közel áll a kormányhoz, feltétlenül beavott forrásból a következőket írja:

Bizonyos, hogy bármilyen áldozatok árán a költségvetést sok milliárddal csökkenteni kell. Azonban szó sem lehet róla, hogy az állami tisztviselők fizetését ismét leszállítsák. Ellenkezőleg, a pénzügyminiszteriumban meg-

felelő lehetőségeket keresnek, hogy a kisfizetésű tisztviselők javadalmazását emeljék, vagy legalább is az eddigi áldozati adó alól tehermentesítsék. Az a vélemény alakult ki, hogy az új költségvetésben az egyes állami intézmények dologi kiadásait ugynevezett egyszerűsítéssel lecsökkentik és ebből az összegből fedeznék az alacsony javadalmazási osztályban levő tisztviselők fizetésnövelését. Arról esetleg szó lehet, hogy nagyfizetésű állami tisztviselők fizetését egyenlőre csökkentik, a még mindig túltengő mamutfizetéseket redukálják. A kis és közepes fizetések azonban továbbra is érintetlenek maradnak.

A lippai magyarság mozgalmát indított magyar tannyelvű elemi iskola felállítására érdekében

A Magyar Párt lippai tagozata, amelynek élén Pálur István református lelkész és Hagyó József ügyvezető elnök állanak, serényen veszi ki részét a magyar munkából. A lippai tagozat sűrűn tart választmányi üléseket, amelyeken tagjait mindenkor tájékoztatja a kisebbségi eseményekről. Ezenkívül a tagozat heti társas összejöveteleket rendez, amelyeken a lippai magyarság feszélytelen beszélgetések között ápolja az összetartozandóság és testvériség érzelmét.

Lippa magyarsága most fontos mozgalmat indított meg, amelynek siker esetén jelentős feladata lesz. Lippán ugyanis az imperiumváltozás óta a magyar tanköteles fiúk részére nincsen olyan elemi iskola, amelyben gyermekek anyanyelvükön tanulhatnak. Pálur István és Hagyó József a lippai magyar szülők egyöntetű csatlakozása mellett mozgalmat indítottak, amelynek célja magyar oktatási nyelvvél bíró elemi iskola felállítására. Az erre vonatkozó lépések két irányban történnek. Az egyik me-

oldás az volna, hogy a lippai állami elemi iskola mellett állítsanak föl magyar tagozatot, a másik irány pedig arra törekszik, hogy — amennyiben az első megoldás nem valósulhatna meg — felekezeti alapon álló elemi iskola létesítése váljék lehetővé. A lippai magyar anyanyelvű tanköteles gyermekek összeírása most van folyamatban, amire azért is szükség van, hogy ezekkel az adatokkal igazolják a magyar iskola felállításának elengedhetlenségét és törvényes alapját.

A Magyar Párt lippai tagozata ezenkívül elhatározta, hogy a hidegebb időjárás bekövetkeztével rendszeres műkedvelői és ismeretterjesztő előadásokat tart. A tagozat kulturális osztálya már folytatja az erre vonatkozó előmunkálatokat. Az első nagy szabású estélyt az ősz folyamán fogják rendezni és ez lesz egyúttal egész télre tervezett sorozatos előadások megnyitása.

Az utlevél megszerzésének újabb nehézsége támadt

Az utlevélszerzés nehézségeit mindazok, akiknek még kedvük van külföldre utazni, elég jól ismerhetik. Az állam a sok felesleges bürokratikus előírással elérte azt, hogy román állampolgár szinte légmentesen el van zárva a külföldről. A rengeteg bélyegilleték, egyéb költség és utánjárás azonban még mindig nem volt elég, mert most ismét megrágitották az utlevelet. A legújabb rendelet szerint az erkölcsi bizonyítványt két beadványban kell kérvényezni. Eddig csak a városhoz adtak be kérvényt, most pedig a rendőrséghez is kell. Sőt csak a rendőrséghez. Az egyik kérvényt ugyanis a főpolgármesterhez kell címezni és abban az erkölcsi bizonyítvány kiadását kell kérni, a másik kérvényt a rendőrségnek szól, amelyben az első kérvény továbbiáért esedezik az alázatos kérvényező. Szükséges, hogy mindkét beadvány kellőképpen fel legyen bélyegezve, mert különben nem fogadják el. Mindkét kérvényt a rendőrséghez kell beadni, ahol a személyi adatok felülvizsgálása után az első kérvényt a városhoz továbbítják. Egyszerűsítés helyett évről-évre komplikáltabb lesz az utlevélszerzés, mert így kívánja a hivatalos copf.

Urihölgyek szivesfigyelmébe

ajánlom
női divatszalonomat, melyet
az Arany János utcából
áthelyeztem

IV., Hunyadi-ut 5 szám alá

Elismert szép kabátok, kosztümök-
és ruhákat jutányos árban készítlünk.
Kiváló tisztelettel

Tóth Károly női divatszalon

Értesitem a város és vidék t. közönségét
hogy a belvárosi

„Spieluhr“

hoz címzett vendéglőt és éttermet, teljesen
újjonnan átalakítva és berendezve f. évi

szept. hó 10-én megnyitottam

Régi elveimhez híven a vendéglőben minden időben a legjobb ételeket és elsőrangú italokat szilisi, hegyaljai és bencseki borokat, valamint elsőrendű temesvári söröt fogok felszolgálni a legmesszebbmenő előzékeny kiszolgálás és legalacsonyabb polgári árák mellett. Abonnánsokat is elfogadok.

Szives pártfogást kér

Mednyánszky István, vendéglős

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle
lillom-tejkrémet, lillom-
tejszappant, lillompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-ter

A jövő év február hava sorsdöntő lesz az összes nemzetek további életére, mert akkor ülésezik a leszerelési konferencia, mely mindenkorra véget vet a háborúnak

A Népszövetség közgyűlésének tegnapi ülésén felszólalt Briand francia külügyminiszter, akinek beszéde elé a Genfben tartózkodó diplomaták nagy várakozással néztek. Az ülésterem zsúfolásig megtelt és miután Titulescu az elnöki székéből megnyitotta az ülést, megadta a szót Briandnak. Briand feszült figyelem mellett kezdte meg beszédét. Halkan, ünnepélyesen beszélt eleinte, de mindjobban tüzebe jött és a végén nagy lendülettel fejezte be szavait. Briand mostani beszéde ismét nem egyéb, mint előző más beszéde is volt: hitvallás a Népszövetség mellett.

— Örvendek — mondotta — amiért betegsémem nem gátol meg abban, hogy most résztvehetek a Népszövetség ülésén. Mindig ünnep számomra, ha megjelenhetek ezen a helyen, mert meg vagyok róla győződve, hogy végül is a Népszövetség lesz az, amely az emberiség részére elhozza a jobb korszakot. Egyesek beszélnek arról, hogy a népszövetségi eszme leromlott és a tagállamok esalódtak a Népszövetségben.

Nézetem szerint a Népszövetség pozíciója biztos és szilárd. Hogy a Népszövetség ma nem tud olyan eredményes munkát végezni minden téren, mint arra szükség volna, az a mai általános nehézségek folyamánya. A mai nehézségek viszont a világháború következményei, amelyek csak lassan enyésznek el. A Népszövetségnek gazdasági és pénzügyi téren nincsen kezdeményezési lehetősége, azonban mint tanácsadó és közvetítő mindent igyekszik megtenni a helyzet tisztázására és javítására.

Briand ezután pár pillanatnyi szünet után nagy hévvel tért át az Európa-Unióra és ezeket mondta: — Az Európa-Unió eszméje, uraim, kiállja a tűzpróbát. Beigazolódott ez a német-francia viszony javulása terén történetekkel. A német államférfiak ellátogattak Párisba, ahol a nép lelkesedéssel, a kormány pedig megértéssel fogadta őket. A közel jövőben pedig a francia államférfiak látogatnak el Berlinbe és folytatják a megértés érdekében azt a tárgyalást, amelynek már Párisban is kézzel fogható eredményei mutatkoztak.

Két nagy és hatalmas nép, amilyen a német és a francia, öt esztendő óta keresi egymást csak azért, hogy az egymás közötti megértést előbbre vigye és teljesebbé tegye. Két olyan nagy nép, amilyen a német és a francia, becsületesen és őszintén igyekszik egymásnak minél teljesebb békegaranciákat nyújtani.

Mi ez egyéb, ha nem az Európa-Unió diadala? Örvendek, hogy én kerülhettem abba az irigylésre méltó helyzetbe, hogy annak idején az Európa-Unió tervét előterjeszthet-

tem és magamnak szívből szerencsét kívánok ezért. Beszületben és tisztességben eltöltött közszereplésemnek legjobb eredménye és bekoronázása ez.

Briand azután áttért a jövő évi leszerelési konferenciára. A leszerelési konferenciára nagy feladat vár és ha ez a feladat nem oldódik meg, úgy annak az emberiségre nézve súlyos következményei lesznek. Ha ez a leszerelési konferencia nem végződnék eredménnyel, úgy az nagy kudarcot jelentene a Népszövetségre nézve is. Ha februárban a konferenciára eljönnek az összes államok képviselői és ha a béke biztosítására megértően megtalálják a formákat, úgy feleslegessé válnak a nagy fegyverkezési költségek, ami az egész világ ré-

szére nagy tehermentesítést jelent.

— Meggyőződésem, — mondotta Briand, — hogy a februári leszerelési konferencia eredményes lesz. Ma már ugyanis ott tartunk, hogy az egyes országok a háborút nem tartják többé természetes dolognak. Ma már a háború a nemzetek szemében bünnnek számít. Ha a genfi konferencia végre valahára véget vet a fegyverkezésnek és kimondja a leszerelést, akkor 1932. február hava sorsdöntő lesz az összes nemzetek további életében.

Briand nagy párosszal így fejezte be beszédét:

— Uraim, ebben a reményben szívből kiáltom: Le a háborúval!

Szaporodnak Temesvárott a tifuszmegbetegedések, míg a gyermekparalízis lassankint szűnőben van

A városi főorvosi hivatal kimutatása szerint Temesvárott jelenleg a járványos betegségek állása a következő: vörheny négy, hastifusz hat, gyermekparalízis hat, orbánc négy, diftéria három és hörghurut hat esetben van bejelentve. Az előző heti állományhoz viszonyítva az emelkedés egy diftériás és három hastifuszos megbetegedéssel történt. A gyermekparalízis valószínűleg a most ápolás alatt álló gyermekek felgyógyulásával meg fog szűnni, mert újabb meg-

betegedés egy hét óta nem fordult elő. A hastifuszos megbetegedések szaporodása a nagy gyümölcsfogyasztással áll összefüggésben. A főorvosi hivatal megtette a szükséges intézkedéseket a hastifusz terjedésének és újabb megbetegedéseknek a megakadályozására. Lehet, hogy szórványosan még lesz egy-egy tifuszos megbetegedés, azonban a főorvosi hivatal véleménye szerint nincsen ok, hogy a község a járványnak nagy méretekben való fellépésétől tartson.

Bűnügyi zárlatot vezetnek Bocu Szevér lippai házára és minden vagyonára

Mint emlékeztetés, a vámhatóságok Bocu Szevér volt bánági kormányzó ellen vámkihágások miatt négy millió leien felüli bírságot vetettek ki. Az erre vonatkozó jegyzőkönyveket megküldötték a pénzügyminiszteriumnak, amely a bírságot jóváhagyta és így az jogerős. A pénzügyminiszter tegnap érkezett leiratában értesítette erről a temesvári pénzügyigazgatóságot, amelyet egyben utasított arra is, hogy az összes törvényes formák betartása mellett Bocu Szevér volt bánági kormányzó minden bárhol található ingó és ingatlan vagyonára vezessen bűnügyi zárlatot. Tekintettel arra, hogy Bocu Szevérnek Lippán van nagy pompával berendezett háza, a bűnügyi zárlatot

ott fogják foganatosítani és lefoglalják nemcsak a házat, hanem az abban levő összes bútort, szőnyegeket, értékes festményeket és az összes berendezést. A temesvári pénzügyigazgatóság a bűnügyi zárlat foganatosításával a lippai adóhivatalt bizta meg, amely az utasításnak bírósági közegek igénybevételével ma tesz eleget.

A pénzügyminiszter rendelete azt mutatja, hogy a kormány a legteljesebb szigorral jár el Bocuval szemben. Az ügy politikai és társadalmi körökben országsszerte nagy feltűnést kelt. Bocu és hívei továbbra is azon az állásponton vannak, hogy a volt kormányzó politikai üldözés áldozata.

Választási megegyezést ajánlanak a francia kommunisták a szocialista pártnak

Párisi jelentés szerint a francia kommunisták és szocialisták között választási megegyezés van kialakulóban. A francia kommunistapárt egyenes moszkvai utasításra azt az aján-

latot tette a szocialista pártnak, hogy a jövő hónapban tartandó községi választásokon azokon a helyeken ahol kommunisták és szocialisták jelöltek is vannak, akik között a szavazá-

tok szétforgácsolódna, ami a polgári jelöltek győzelmét elősegítené, csak az egyik párt jelöltje vegyen részt a választáson. Azokon a helyeken, ahol a kommunistáknak több szavazatuk van, mint a szocialistáknak, mondjon le a szocialista jelölt, ahol pedig a szocialistáknak van több szavazatra kilátásuk, ott a kommunisták jelölt lépjen vissza. A két párt aztán együttesen adja le szavazatait a megmaradt kommunisták vagy szocialista jelöltre. A polgári pártok attól tartanak, ha a kommunisták és szocialisták között most létrejön ez a választási paktum, akkor azt a jövő évi általános választásokon újból megkötik és akkor nagy változások várhatók a francia parlament összetételében.

Hock János októberben visszatér Budapestre

Hock János, az ismert volt pap képviselő, aki 1918-ban a Magyar Nemzeti Tanács elnöke volt, majd a kommunálattól külföldre emigrált, hír szerint visszatér Budapestre. Hock János az elmúlt hóban Badenben találkozott több barátjával, akiknek elmondotta, hogy szeptember első felében az emigrációból hazatér és jelentkezik, mert azt akarja, hogy ügye a bíróság előtt tisztázódjék. Hock János, aki valamikor nagy népszerűségnek örvendett a régi Magyarországon, ma hatvanhárom esztendő és egészségi állapota igen megrendült.

Más híradás szerint Hock János jelenleg Párisban bronchitisben beteg fekszik és csak októberben szándékozik Budapestre visszatérni. Hock barátai különben tegnap adták be a kormányzó kabinetirodájában a pertörlés iránti kérvényt.

Tatarozzák a városi könyvtár elhanyagolt helyiségeit

A városi könyvtár, amely az egykori piarista gimnázium volt tornatermében van elhelyezve, már régóta megérett arra, hogy megfelelő helyiséget kapjon. A könyvespolcok egymásra vannak torlódva, sok könyv eldugva ládáknak hever és rengeteg könyv szorult az igazgató irodájába is, ahol szinte mozogni sem lehet azoktól. A városnál már több terv merült föl, hogy a városi könyvtárt hol lehetne új hajlékhoz juttatni, azonban ezek a tervek részben a pénz hiánya miatt, részben pedig más okokból nem voltak megvalósíthatók. Most már a város is kénytelen volt belátni, hogy a könyvtár megfelelő elhelyezésére még sokáig nem lehet gondolni és azért elhatározták, hogy a jelenlegi helyiséget legalább némileg renoválják és kifestik. A munkálatok, amelyek a mult héten kezdődtek, nehezen haladhatnak csak előre, mert a kőművesek és festők csak úgy dolgozhatnak egy-egy teremben, ha abból a berendezést és a könyveket ideiglenesen más teremben helyezik el. Mindazonáltal a város azon van, hogy a könyvtárt a község részére minél előbb hozzáférhetővé tegye és ezért intézkedés történt, hogy a tatarozási munkálatok gyors ütemben folyjanak. A könyvtár a javítási munkálatok befejezéséig, ami körülbelül még tíz napig tart, zárva marad.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évre 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évre 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányai Nyomda R.T.
nyomása.

Reggel hét órakor

kezdődnek Jorga Mikós jóvoltá-
ból az iskolákban az előadások. Ez
a hét órai kezdés kötelező még az
állami elemi iskolák első osztályai-
ra is. Hogy ez úgy egészségi, mint
pedagógiai szempontból milyen ká-
ros, erre vonatkozólag nem szüksé-
ges sem különös orvosi tudás, sem
pedig nagy oktatási hozzáértés.
Reggel félhét óra tájban látjuk,
hogy gyalog és villamoson álmos
kisgyerekek igyekeznek az iskolá-
ba. Az alvásból még nem volt nekik
elég és ki nem pihent kicsi
testükben a lélek sem olyan fogé-
kony a tanulás iránt. Reggel hat-
kor, a távollakók még előbb is,
kénytelenek fölkelni. De a ked-
vükért felkel az egész ház és a
családtagoknak majdnem a szive
szorul össze, amikor az apróságot
kénytelenek legédesebb, legegész-
sebb álmából fölzavarni. Sir a
legtöbb gyermek, amikor fölkel-
nek, sir, amikor mosdatják, fésül-
tetik és sir, amikor el kell hazulról
indulni és egész uton jó meleg
ágyára gondol, amelyet korán kel-
lett elhagynia.

Arról értesülünk, hogy a temes-
vári szülők és a tantestületek
együttes mozgalmat indítanak a
tanításnak ilyen korai kezdése el-
len. Memorandumot akarnak intéz-
ni nemcsak a közoktatásügyi, ha-
nem a közegészségügyi miniszter-
rekhez is, akiket arra kérnek, has-
sanak oda, hogy adják vissza a
gyermeknek nyugodt reggeli ál-
mát. Kezdjék meg a tanítást reg-
gel nyolc órakor, az alsóbb osztá-
lyokban pedig csak kilenc órakor.
Ez a kérelem annál is indokoltabb,
mert hiszen két hét múlva beve-
zetik a kelet-európai időszámítást.
Hét órakor, ami a mai hat órának
felel meg, még teljesen sötét lesz,
mikor az iskolákban a tanítás meg-
kezdődik. A mai takarékosági
tendenciánál arra is figyelemmel
kell lenni, hogy az iskolai világítás
sok pénzbe kerül. A gyermekek
kénytelenek lesznek a mai időszá-
mítás szerint már reggel öt órakor
fölkelni, hogy idejében az iskolák-
ban legyenek. Remélhetőleg a kor-
mány is belátja ennek a fonák ál-
lapotnak a lehetetlenségét és az
iskolák reggeli kezdését későbbre
tolja ki.

**A legolcsóbban meghalni Temesvárott
lehet, mert más városban fantasztikus
összegeket kérnek a temetésekért**

Nemrégiben megjelent Temesvárott
Manescu és Teodorescu
temetkezési felszerelési cikkek üzlet-
tulajdonosai hívására Vericeanu
bukaresti vezérfelügyelő és teljes
tájékoztatlanságban a város tulajdo-
nát képező temetkezési vállalat ügy-
menete felől, arra akarta kényszeri-
teni annak vezetőjét, hogy Manescu-
ékkal egyetemben dolgozzon. Mivel ez
a vezérfelügyelő olyan kijelentéseket
tett, mintha a városi temetkezési vál-
lat csak arra volna jó, hogy a ma-
gánkereskedelemnek konkurrenciát
csináljon. Pacurariu Emil, a
vállalat igazgatója terjedelmes jelen-
tést készített és azt az ideiglenes bi-
zottság tegnapi ülése elé terjesztette.
A jelentésben ismerteti a vállalat ala-
pítását és működését a mai napig,
valamint azokat az okokat, melyek

szükségessé tették, hogy Temesvár
városa a temetések rendezésére mono-
póljogot szerezzen. Jelentésének leg-
érdekesebb része az, amelyben reá-
mutat arra, hogy az utolsó négy év
alatt körülbelül a felével sikerült re-
dukálni a temetkezési költségeket és
ennek ellenére is még mindig körül-
belül harmine százalékkal olcsóbb a
temetkezés Temesvárott, mint más
városokban. Rendkívül érdekesek azok
a konkrét esetek, amelyekre jelenté-
sében hivatkozik. Így néhai Ferdinánd
király temetéséért egy buka-
resti magáncég egy millió leies fan-
tasztikus összeget kért és kapott.
Ez indította arra a fővárost, hogy
szintén foglalkozzék városi temetke-
zési vállalat létesítésének eszméjével.
Egyik nemrég Bukarestben elhunyt
temesvári bankigazgató holttestének
a fővárosból Temesvárra való szállí-
-

tása kétszázötvenezer leibe került,
amivel szemben a temesvári városi
temetkezési vállalat a nemrég elhunyt
pénzügyigazgató hulláját ötvenezer
leiert szállította Bukarestbe. A vállal-
lat az idei év első felében hétszáz-
hetvenegyetem temetést végzett, amelyek-
ből csaknem a fele volt a szegények
részére. Ennek ellenére a vállalat
még így is szolid nyereséggel dolgo-
zik, aminek érdeme Pacurariu Emil
illeti, aki koporsógyárat is létesített,
továbbá az egyéb temetkezési cikke-
ket is házilag készített el. Az ideig-
lenes bizottság elismeréssel vette tu-
domasul azt a munkát, melyet Pacu-
rariu végez és egyes bukaresti vezér-
felügyelők kísérletezéseivel szemben
módot fog találni, hogy a városnak
eme szociális érdekeket is szolgáló
vállalatát megvédelmezze.

—o—

— Mironescu hazakerkezik. Mironescu, volt miniszterelnök Bernből szeptember huszoneketedikén visszaérkezik Bukarestbe. Mironescu külföldön a nemzeti parasztpárt megbízásából pénzügyi természetű tárgyalásokat folytatott.

— Athelyezett plébánosok. Pacha Agost püspök Pflung János hidasligeti és Bán József újvári plébánosokat saját kérelmükre kölesönösen áthelyezte. Mindkét plébános negyedszázadnál hosszabb papi működésre tekinthet vissza és eddigi állomáshelyén eredményes munkásságot fejtett ki.

— Pacha püspök őszi bérmautja. Pacha Agost dr. püspök ma kezd el az egyházmegyében őszi bérmautját. A püspök ma Érszeg községben végzi a bérmlást, holnap pedig Rómánboksánban felszenteli az újonnan átalakított templomot, utána pedig bérmlál.

— Az állami hivatalok temesvári villanyzámlái. A különböző temesvári állami hivatalok, amelyek az egyes minisztériumok fenhatósága alatt állanak, közel másfél millió lei villanydíjjal tartoznak a városi villanytelepnek. Külön helyet foglal el a közoktatásügyi minisztérium, amely egyecü hatszázezer leiel adós. Erről tegnap jelentés tetter Grosoran Kornél dr. főpoigármesternek, aki szükség esetén végrehajtás útján hajtja be a városi villanytelepnek járó összegeket. Vajjon mit szól ahhoz Jorga, hogy éppen az ő minisztériuma, amelynek pedig jó példával kellene előljárni, rekordot ért el a tartozásban Temesvárott.

IDŐJÁRAS. A meteorológiai intézet jelenti: Jobbára felhős időjárás várható lényegtelen hőváltozással és helyenkint kisebb esőkkel.

— A nyugodt és eredményes munka érdekében. Helyes intézkedést léptetett életbe Suciú Adrián városi főmérnök. A főmérnöki hivatal irodái délelőtt tizenegy óráig zárva vannak és addig senki sem mehet be az irodákba. Ezáltal sikerült biztosítani azt, hogy a városi mérnöki hivatal mérnökei és tisztviselői nyugodtan dolgozhassanak. Tizenegy órától egy óráig azonban a mérnöki hivatal minden irodája a közönség rendelkezésére áll.

— Az Arany János Társaság szeptember 27-én, vasárnap délelőtt fél-tizenegy órakor tartja meg első őszi felolvasó ülését a Magyar Házban. A megnyitót beszédet Szabolcska László dr. ügyvezető elnök mondja. Puhala Sándor dr. mint vendég Tóth Árpádról, a nyugatos költőről tart felolvasást. Uhlyárik Béla dr. saját novelláit olvassa fel. Ormos Iván ez alkalommal tartja székfoglalóját saját verseivel. A műsor keretében fellép a kolozsvári országos dalosversenyen nagy sikerrel szerepelt Lyra dalárda, amely pályanyertes művét adja elő. Erdélyi Izolda zongoraművész és Leyritzné Nagy Aranka énekművész sokat ígérnek. Zongorán Tolnay Béla zenetanár kíséri az énekesnőt. Az ülés műsorán szerepel Ozorai Lajos is, aki Kazinczyról beszél, míg Szombati-Szabolcs István költészetével szórakoztatja a közönséget. Az ünnepélyre belépődij ninesen.

Mozi TABU

A Capitol-mozi új hangosfilmje

A tabu a vad népek vallási fogal-
maiban jelentős szerepet játszik. Amit
tabunak jelentenek ki, az előtük
szent, azt nem szabad senkinek bán-
tani és azt mindenkiel szemben akár
az életük árán is megvédelmezik. A
Capitol-mozi új hangosfilmje a nézőt
messze-messze viszi Európából, Poly-
néziába, ahol még hamisítatlan ősvilág
van. Azon az istenáldotta gyönyörű
vidéken az emberek még úgy élnek,
mint a kivénhedt Európában három-
négyezer esztendővel ezelőtt. A da-
rab egy vademberpár megrázó szerel-
mét hozza elénk az ottani szokások-
kal, táncokkal, mulatságokkal és ha-
gyományokkal együtt. A természeti
szépségeken kívül ebben a filmben
rengeteg a romantika és néprajz. A
film alkotója, Murnaus híres
német rendező, aki immár halott,
azonban ezzel a filmmel maradandó
emléket alkotott magának. A Capitol-
mozi, amely a Tabut ma mutatja be
a közönségnek, ezzel az újdonsággal
nagy sikerre számíthat.

—o—
Mozi mai műsora.

- Belvárosi Capitol mozi: Tabu. (Beszélő film.)
- Erzsébetvárosi Doina mozi: Az odesszai kém és A levegő királya. (Kettős műsor.)
- Forum mozi: A vizsgálóbíró előtt. (Beszélő film.)
- Gyárvárosi Apolló mozi: Férfiak Lucyért. (Beszélő film.)
- Mehalai mozi: A becsületes gyilkos.

CAPITOL
12, 13, 14.

Tabu

Egy tiltott szerelem története

Rendezte: F. W. Murnau.
Paramount-film.

PREMIER MA!!

APOLLO
15, 16, 17.

Előadások:
5, 7, 9.

Vasárnap:
3, 5, 7, 9.

Készpénzért olcsón
vehet férfi- és fiu ruhákat
FUCHS SÁNDOR
ruhaüzletében csak József-
város, Skudier-tér 5. sz. a.
Átmeneti férfi felöltő 900 lejtől
Sport férfiöltöny 900—1500-ig
Fiu télikabátok 400—900-ig
Szövet pantalon 180—400-ig
A Kereskedők Részletszindikátu-
sának tagja.
Vidékieknek 5% engedmény.

Szerelmi bánatában megmérgezte magát egy fiatal gyógyszerári laboránsnő és iszonyu kínok között meghalt

Tegnap délután öt óra tájban a józsefvárosi Csillag-utcában levő Vízkeleti-féle ismert fürdőbe sürgősen hívták a mentőket, ahol az egyik fürdővendég, egy fiatal leány öngyilkosságát követelt el. A nála talált iratokból megállapították, hogy Balázs Erzsébetnek hívják és a belvárosi Jahner-féle gyógyszerár laboránsnője volt. A huszonegy éves leány néhány perccel fél-öt óra után érkezett a fürdőbe, ahol kádfürdős kabint bérelt. A fürdővíz elkészítése után az izgatottnak látszó leány belépett a fürdőbe és magára zárta az ajtót, azonban, mint utólag kiderült, nem fürdött meg, hanem ruhástól a fürdőben levő kevertre feküdt és ismeretlen méreggel megmérgezte magát.

Az öngyilkosságot a fürdő személyzete fedezte fel, mert hamarosan feltűnt, hogy a leány kabinjából hörgőszzerű zaj hallatszik. Miután többszöri kopogtatásra sem kaptak választ, erővel behatoltak a kabinba, ahol a kereveten, fájdalmas göresök között, eszméletlen állapotban találták a leányra.

Azonnal értesítették a mentőket, akik a súlyos állapotban levő leányt beszállították a kórházba. Az orvosok gyomormosást és mesterséges

légzést alkalmaztak, de minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert a szerencsétlen teremtés háromnegyed órai szenvedés után berzalmas kínok között meghalt.

A rendőrség az öngyilkosság ügyében megindította a nyomozást, melynek során megállapították, hogy a leány szerelmi bánat miatt követte el végzetes tettet. Erről tanuskodtak a hátrahagyott levelek is, melyek közül az egyiket özvegy édesanyjának és három leánytestvérének címezte, a másik levél pedig annak a fiatalembernek szólt, aki miatt az öngyilkosságot elkövette, míg a harmadik levelet a főnökének írta. Az anyjának és testvéreinek írt levélben megható módon bucsuzik el és bocsánatot kér a családtagoktól, míg a másik levélben szerelmétől vesz bucsút.

Érdekes, hogy a szerencsétlen leány, akit különben édesanyja és főnöke is igazolt, ideges leánynak ismertek, tegnap délután még a legjobb hangulatban távozott el édesanyjának gyárvárosi Baross-utca 4. szám alatti lakásából.

Anyjának azt mondta, hogy a gyógyszerárba megy, de főnöke hiába várta, a leány nem jelentkezett. Hogy felőtig hol járt és kívül

volt, ennek megállapítására a rendőrség ugyancsak megindította a nyomozást. Az öngyilkosság elkövetési módjából a rendőrség arra következtet, hogy a leány konokul készült tetteire, mert az eddig még ismeretlen mérgeken kívül még valamilyen savkeveréket is ivott. A marró folyadékot azonban nem tudta lehajtani, mert az üvegesét a fürdő padlóján félig megtöltve megtalálták.

A rendőrség megállapítása szerint a leánynak nem ez volt az első öngyilkossági kísérlete, mert az elmúlt télen ugyancsak méreggel akarta elpusztítani magát. Akkor azonban még idejében felfedezték és megmentették az életnek.

A télen elkövetett öngyilkosság után a leány visszanyerő életkedvét és eljegyezte magát. Mintegy két hónappal ezelőtt azonban az eljegyzés felbomlott. A cinos fiatal leánynak többen is udvaroltak, de ő P-t kedvelte legjobban. A fiú az utóbbi napokban állítólag elhűdött tőle és a látogatásai is ritkábbak lettek. Ez a körülmény az anyu is ideges leányt annyira elkeserítette, hogy bánatában a halált választotta.

Diadalmában fogadták otthon magyar uszókát. A magyar diadalmas uszócsoport, amely Párisban a győzelmek egész sorát aratta, tegnap délután érkezett vissza Budapestre. A nyaudivaron óriási néptömeg fogadta a csapatot és az egyes játékosokat a pálya emelve vitte ki a pályaudvarra várakozó autókig. A Magyar Uszók Szövetsége legközelebbi disztribúciót tart és annak keretében a királyi hivatalosan ünnepeket a győzeleket.

A leszerelésnek feltétlenül be kell következnie. A párisi Volonté azt írta, hogy a leszerelés érdekében elválaszthatatlan áramlat indult meg és az, aki szembe merészkedik helyezkedni ezzel az áramlattal, annak tenné magát, hogy elszigetelve marad. A párisi hírek szerint a leszerelésnek most már feltétlenül be kell következnie, mert a világ nem áll helyre Európa biztonságáig.

— Megegyezés a Vatikán és a spanyol kormány közt. Madridi jelentés szerint a Szentszék és a spanyol kormány között a megegyezés küszöbön áll. Hír szerint a Vatikán hozzájárul ahhoz, hogy Segira a biboros-érsek a kerület több helyére vissza és a pápa beleegyezésével beadja lemondását. A pápa híre szerint a viktoriális püspökök állásától való felfüggesztése is beleegyeznek. A püspök csak akkor kerülhet vissza egyházmegyéjébe, ha a megindított vizsgálat befejeződik, ha a megindított vizsgálat befejeződik, ha a megindított vizsgálat befejeződik, ha a megindított vizsgálat befejeződik.

*** Velence és a Lido. Modern utikönyv a Lagunák városába, amely mindent megmond, utbaigazít és vezet. A könyv a Lingua Idegenvezető Tolmások sorozatában jelent meg a Szentmárk-tér helyszínrajzával és a naponta beosztott programmal. Dr. Honti Rezső egyetemi olasz nyelv-tanár tökéletes munkája. A könyv ára 51 lei. Küldje be bélyegben Lepagena K. Kolozsvár és Lepage portómentesen küldi. Kérje a nyelvi és utikönyvek jegyzékét.**

Zongorázik Hegedül Van gramafonia

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zene-műkereskedés árjegyzékét nem látta! Árunk minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink megkérdőjelezhetetlenek! Kérje azonnali magyar árjegyzékünket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (580)

APPELTAUER, Temesvár
IV., Fröbel-utca 8.

Állandó nagy raktár minden nagyságu hordók és kádokban Gyárberendezések és raktárhordók speciális előállítás. Szolid árak! Elsőrendű kivitel

Telefon 907. Alapítva 1880.

— Görög-török-bolgár ántánt. Tevfik Rüzdi bej török külügyminiszter kijelentette, hogy jelenleg egy görög-török-bolgár ántánt létrehozásán fáradozik, amelynek aztán más balkáni államok is tagjai lehetnének. Hogy ez lehetségessé válik, most elsősorban arra törekszik, hogy Törökország és Bulgária között közvetedést hozzon létre.

— A folyóba vetette magát két gyermekével együtt. Az aradmegyei Zsigmondháza község lakossága megrendítő családi dráma hatása alatt áll. A tragédia Gécs József malomtulajdonos családjában játszódott le. Gécs két év előtt nősült, házasságából két gyermek született, akiket a szülők a bálványozásig szerettek. A házasság az elmúlt két évben azonban már nem volt az a nyugodt élet, ami az első öt esztendőben, mert az asszony súlyos idegban szenvedett és ingerlékenysége folytán most már napirenden voltak a civódások. Egy ilyen veszekedés után tegnapelőtt az asszony törti-zusti kezdte a bűtörökát, majd felkapta két gyermekét és a Maros partjára rohanna, a vízbe dobta magát. Gécs József felesége és gyermekei megmenekültek, a feleség és gyermekei megmenekültek, a feleség és gyermekei megmenekültek, a feleség és gyermekei megmenekültek.

Braiai terményárak. (Szeptember 11. déli zárlat.) Buza minőség szerint 275-280, 230-240 lei százkilónként, a kivitel prémiumot beleértve, ab költő. Rozs 170. árpa 190-200, tengeri 110, zab 230-240, bab 270-300, borsó 280-290 lei százkilónként. Trányzati: lánnyuló. További áresőkkenő tendencia, hűvelyes vetemények iránt fokozódó kereslet mutatkozik.

— Bérbeadják Budapest közüzemait. Budapest városa egyes lapok híradásai szerint tárgyalásokat folytat közüzemeinek bérbeadására ügyében. Az autóbusszvállalat, a villamos vasut, az elektromos művek és a fogaskeréki vasut bérbeadásáról van szó. Az elektromos műveket egy angol társaság akarja bérbevenni, amely egyúttal bérbevenné a bányahidai Talbot-centrálét is.

Mielőtt divatáruban valami vásárlást eszközöl, tekintse meg

a Népáruház

ősz újonságait, mert árakban és minőségben mindenkivel szemben a legtöbbet nyújtja. Kérem győződjen meg róla.

Elárúsióhely Corvin-Mátyás-u. 4.

— Eltűnt leány. A marosvásárhelyi rendőrség átiratban értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Schwartz Boris huszonegy éves leány rejtélyes körülmények között eltűnt. Mivel az a gyau merült fel, hogy leánykereskedők karmai közé került, erélyes nyomozást indítottak.

Sport

A bécsi WSC két mérkőzése Temesvárott. A magyar és szerb csapatok után ma és holnap a bécsi futballsport egyik reprezentánsa, a bécsi Sportklub, a WSC vendégszerepel Temesvárott. A bécsiek tudásáról két mérkőzés keretében lesz alkalmunk meggyőződni. Ma, szombaton délután a temesvári amatőr kombinált lesz az ellenfelük, vasárnap pedig a Ripensia proficsapat játszik a WSC ellen. A Ripensia nagy előkészületeket tett a vasárnapi mérkőzésre és remélik, hogy a belgrádi csapat ellen mutatott játéknál jobb teljesítményt nyújtva megállja helyét a nagyszerű bécsi csapattal szemben. Ugyancsak nagy fontosságot tulajdonít a mérkőzésnek a WSC is, mert Frantz, az ismert válogatott kapussal megerősített teljes első csapatával érkezik Temesvárra.

*** Ha Temesvárra jön, kérje mindegyik az ingyenes tájékoztatót. (Comunicatorul prin Timisoara.)**

A világhírű Ufa slager!

A vizsgálóbíró előtt
(Voruntersuchung)

Bassermann és Gustav Frölich lebilincselő és legnagyobb alakítása.

Premier szombaton szeptember 12-én

A FORUM-ban
Legújabb Fox-Journal

— Temesvári kereskedő ezüstlakodalma. W e i s z Alajos ismert temesvári kereskedő és felesége, született Schmidtbauer Mária, most ülték meg házasságuk huszonötödik évfordulóját. Frigyüket másodszer F a r a g ó János dr. teológiai tanár áldotta meg. A jubiléum házaspárnak számos gratulációban volt része.

Őszi ujdonságok

Mintás gyapjú Georgettek 100 cm. széles per mtr. **Lei 106**
Dweed ruhaszövetek 100 cm. széles per mtr. **Lei 140**

a Népáruházban
Belváros, Mátyás Corvin utca 4.

Manoilescu bankkormányzó külföldi utja. M a n o i l e s c u Mihály, a Nemzeti Bank kormányzója, tegnap délből Olaszországba utazott. A bankkormányzó néhány napig Olaszországban marad, azután Párisba utazik, ahol pénzügyi jellegű tárgyalásokat folytat és valószínűleg Londonba is ellátogat. Manoilescu külföldi tárgyalásai mindenesetre nagy jelentőséggel bírnak.

— Hatalmas szeszbiroságok. Az egyik bukaresti lap szerint a máriaradnai K o z m a szesznagykereskedésre, a fekete-szesz-panamával kapcsolatosan felfedezett különböző szabálytalanságokért, negyven millió leies bírságot róttak ki, míg a tulajdonos vagyontól lefoglalták. Ugyancsak lefoglalták Steinberg székely udvarhelyi szeszgyáros vagyont is, azonkívül gyárát tízenkét millió leiel bírságotlalt meg.

Őszi divatujdonságok

Louvre

Jozsefvárosi templommal szemben.

A belföldi pénzpiac helyzete. A bukaresti nagybankok szindikátusa tegnap délután B u d u g a n elnöklété mellett ülést tartott. Ezen alkalommal a külföldi pénzpiac enyhülésével kapcsolatban a belföldi pénzpiac helyzetével foglalkoztak.

— Megdézsmált üzlet. Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Szécsenyi Imre erzsébetvárosi kereskedő Telekház-téren levő üzletébe, ahonnan 1500 lei készpénzt és különböző élelmiszereket vittek el mintegy háromezer lei értékben. A rendőrség megindította a nyomozást.

* Az ipari munkaadók szindikátusa 3-dik részleges sorshuzása 1931. szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor tartatik meg Timisoara, Circ. I., Str. Eugen de Savoya Nr. 20, II-dik emeleti nagytermében. Ezen alkalommal újra 200 ipari tárgy sorsoltatik ki. A mostani főnyeremény egy női bunda. Végül megemlítjük, hogy a 4-dik húzásunk 1931. október 18-án, valamint az 5-dik húzásunk 1931. november hó 15-én tartatik meg. Az elnökség.

La Ranchera Irlandaise
és a többi új szesztáncokat
2 magánóra alatt tanítom
JAKABFFY B. V.
Bulv. Berthelot 31. (Kossuth L.-utca)

Vidéki bankok szindikátusa. Április hónapban a vidéki bankárszövetségek ülés tartottak és akkor elhatározták, hogy egységes bankszövetségbe tömörülnek. Az egyesített vidéki bankszindikátus alakuló ülését szeptember tizennegyedikén, hétfőn Bukarestben tartják meg.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Az áldozati költségvetést az angol alsóház megszavazta

Az angol kormány az államháztartás egyensúlyát a költségvetés jelentős csökkentésével akarja helyreállítani. S n o w d e n pénzügyminiszter, aki az erre vonatkozó munkálatait végezte, előterjesztette javaslatát az alsóházban. Részletesen vázolta, hogy a bevételek egyre csökkennek, a kiadások pedig folyton emelkednek. Ezért szükséges most már a bevételeket emelni és a kiadásokat csökkenteni. 1931-ben az angol államháztartás deficitje már hetvennégy millió font. Snowden bejelentette a munkanélküli segélyek csökkentését és a további kölcsönök beszüntetését. A jövedelemadómentesség határát leszállítják.

adokedvezményeket megszorítják, a kétezer fontnál nagyobb jövedelmek adóját tíz százalékkal fölemelik. Ezenkívül emelik a sörfogyasztási illetéket, a benzinadót és a dohányvámot. Anglia bevezeti a vigalmi adót, amit ott eddig nem ismertek. Snowden beszédénél elmondotta, hogy az angol népben nagy az áldozatkészség, mert naponta küldenek a miniszteriumnak pénzt, állami kötvényeket és számos polgár értesítést küldött, hogy az államnak vele szemben fenálló tartozását elengedi.

Az alsóház az új költségvetést szavazás nélkül egyhanguan elfogadta.

— Vadász János nyugalmazott plébános halála. A temesi katolikus egyházmegyének gyásza van. Egyik közbecsülésben álló régi papja, V a d á s z János nyugalmazott vingar plébános, pápai kamarás, hetvenhat esztendőskorában meghalt. Vadász János 1879-ben részesült a pappászentelemben és 1895-ben lett vingar plébános, ahol 1922-ben történt nyugalomba vonulásaig működött. Temetése ma délelőtt megy végbe.

— Eltemették Kostyala Árpád édesanyját. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett a józsefvárosi temető kápolnájából a villamos által halálra gázolt özv. K o s t y a l a Imréné, Kostyala Árpád újságíró-kartársunk édesanyját. A temetésen igen sokan voltak jelen. Ott volt ezenkívül a temesvári kisebbségi újságírói testület is, amely a koporsóra koszorút helyezett. A temetési szertartást B o h u s Károly evangélikus főesperes végezte, aki megható beszédben bucsuztatta a megboldogultat.

Szombat déltől kezdve, a Lloyd Taverna

világvárosi fényvel berendezett étterme, újra a tisztelt közönség rendelkezésére áll. Szombat este Halász Lajos Románia legkiválóbb jazz- és szalonzenekarának bemutatkozásával, ünnepélyes megnyitást. Minden este tánc. Vasárnap és ünnepnapok teadélután.

A piaci árusok és a városi szabályrendelet. Az új városi piaci szabályrendelet megtiltja a piaci árusoknak fűszercikkek és általában olyan áruk árusítását, amelyek a fűszer- vagy szatócsüzletekben kaphatók. A piaci árusok a szabályrendeletnek ezt a pontját megfélembézték a revíziós bizottsághoz, amely a kérdést tegnap tárgyalta. A felelőzők képviselőiben N i c o r e s e n Eusebiu dr. ügyvéd kifejtette, hogy az 1889. évi ipartörvény értelmében az árusítás szabad, amennyiben a kereskedő iparigazolvánnyal rendelkezik. A szabályrendelet kifogásolt pontja ezeknek az árucikkeknek az árusítását a fűszer- és kiskereskedők monopoliumává tenné, ami elnyomná a szabadversenyt és indokolatlan drágaságot teremtene. B e r g e r Ármán dr. városi ügyész kifejtette, hogy a piacok a város tulajdonát képezik és azokon úgy intézkedhetik, amint a város lakosságának érdeke megköveteli. A revíziós bizottság a felelőzőknek helyt adott és kötelezte a város vezetőségét, hogy a piaci kereskedők azokat a cikkeket, amelyeknek árusításától őket eltiltották, továbbra is árusíthassák.

* Kovács Ödön dr. nőorvos szabad-ságaról hazaérkezett és újból rendel: Gyárvaros, Andrassy-ut 5. Telefon 7-10.

— Ismeretterjesztő előadás. A Magyar Párt Blaskovics-telepi tagozata tegnap este a Schneider-féle vendéglőben, ismeretterjesztő előadást rendezett. N e l o v a n k o v i c s József kolozsvári egyetemi hallgató előadást tartott a magyar egyetemi ifjúság szociális tevékenységéről és a munkássághoz való viszonyáról.

— Ma van a magyar ifjúság kultúrestélye. A Magyar Párt hánsági tagozatának ifjúsági szervezete ma este kilenc órakor tartja meg az erzsébetvárosi Weiszberger-féle vendéglőben bemutatkozó kultúrestélyét. Az eddigi próbák beigazolták már, hogy a műsor igen nívós és értékes lesz. az estély iránt nemcsak Temesvár, hanem a környék lakossága is élénk érdeklődést mutat. Nagy várakozással néznek a legszebb magyar leány megválasztása elé is. A műsor befejezése után vasárnap reggelig tartó tánc következik, amelyben a muzsikát a közismert Corologus-zenekar szolgáltatja.

* Aranyér, végbélrepedés, végbél-fájdalmak ellen Haemorsan kup és kenőcs! Olesón kapható a gyógytárakban.

— Autó és kerékpár karambolja. Az 1803 Tms. jelzésű autó, melyet D o g a r i u Virgil dr. ügyvéd vezetett, a belvárosi Szentgyörgy-téren elütötte S z a b ó Jenő kerékpárost. A karambol következtében a kerékpár megrongálódott.

— Anyakönyvi hírek. Született: Virág Klára. Meghaltak: Kostyala Teréz 76, Donawel Erzsébet 59, Gangler Ferenc 85, Kratschmár Teréz 61 éves korában.

— A lugosi jegyzői tanfolyam. A kormány azt a szándékát, hogy a lugosi jegyzőképző tanfolyamot megszünteti, nem valószínűtlen meg, a tanfolyam továbbra is megmarad és ebben az iskolai évben is megkezdődik a kötését. A tanfolyamon való beiratkozás már folyamatban is van és a felvételi vizsgák szeptember 10. és 11-én lesznek. Az előadások október elején kezdődnek meg.

— Meghalt az elgázolt öreg asszony. Emlékeztet, hogy a báziai vágány mentén eszméletlen állapotban találtak K r a t s c h m á r Teréz hatvanéves asszonyt, akit a vonat elgázolt. A vonat kerekét összerongosolták a szerencsétlen asszony mindkét karját, azonkívül a fején is súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők becsúszították a Bega-szanaszatóriumba, ahol tegnap éjszaka anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

próbihirdetése

Házasság

Házasulandók korzója
Ideálisan diszkrét ismerkedési mód Inkognitóját eredményig megőrizhe Házasuandók eszmei sétakorzó Nem közvetítés! Mindenki magy lasztja élettársát! Nincs proviz Lezszerencsésőbb házassági lehetőségek vagyantalanoknak is! Ha teh még nincs vőlegénye, menyasszony hamarosan lesz, ha röviden meg adatait és megrendeit 249-es Ház sági Korzót 30 Leiert. Szétküldi cé jelzéstelen csomagolásban: „Ház Budapest, Lipótkut 24. (153)

Amerikai állampolgár

negyvenkilenc éves független keresztény férfi vagyok. Vállalkozó Idehaza is tekintélyes vagyonom rendelkezem, amiből gondtalan megélhetünk, ámbár jövedőmből kívánságára még néhány évre áth jözhatnánk Amerikába. Hozomán ra nem tekintek, jóra való, deré magamhoz illő hölgyet feleség vennék. Választ „Magyar Asszony jeligére e lap kiadóhivatalába k rek. (236)

Alkalmazás

Kézilányok

felvétetnek azonnalra „La Femm Chic” női divatszalonba. Belváros Jenőherceg-utca 12. (237)

Mindenes szakácsnő

jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Jelentkezni „La Femm Chic”, női divatszalon, I., Jenőherceg-u. 12. (237)

Allást keres

Bármiféle munkát

elváillal szerény díjazás mellett fiatal lakatos iparos. Szives megkeresésel Fehér Olga hirdetési iroda. Gyárvaros. Str. Saguna 3. Telefon 1900 (2331)

Férfi fodrász (leány)

aki most szabadult fel, megfelelő skatudással Temesváron állást keres IV., Ormos u. 2-b ajtó 8. (2305)

Bármily munkát

sürgősen vállal, családja nyomorúságára való tekintettel őt gyermekes betegeskedő özvegynek egyetlen kereső, 18 éves fűszerkereskedő segéd fia. Megkereséseket szíveségből továbbít Gratler Árpád nyug. jegyző Mehala Str. Cloasca 20. (2308)

Fiatall házaspár

házmesteri állást keres, a férfi vezeték- és villanszerelő, asztalos és kerti munkákban is jártas. Az asszony a házban is segédkezne. Közlebbit Mayernénál, III., Dózsa-utca 27. régi. (2359)

Adás-vétel

Jókarban levő

külső-belső szárnyakkal ellátott 51 darab utcai ablak teljesen felvasalva, üvegezéssel, valamint 1 darab erkély ajtó kétszárnyu, szintén külső-belső szárnyakkal, felvasalva, együttesen, vagy egyenként eladásra kerül. Bővebbet a Makri-féle alapítványi ház gondnokánál, Belváros, Str. General Dragalina (Deák utca) 3. sz. alatti Vojan-féle fodrász üzletben, vagy pedig a belvárosi gör. kel. sz. hitközség irodájában, Piata Unirei (Dom-tér) 4 sz. alatt. (2332)

Jó házikoszt

és frissen vágott libahus, zsir, máj, tepertyü kapható, Hattyu-utca 33. (2362)

Rádió

Szombat. (Szeptember 12.) Bu-
karest. 1 óra: Gramofonzené. 1
óra 50: Gramofonzené. 6 óra: Ro-
mán és könnyű zene. 7 óra 10: Ze-
nekari hangverseny. 8 óra 20: Gra-
mofonzené. 9 óra: Operaest. **Buda-
pest.** 9 óra 15: A budapesti Sza-
zenekar hangversenye. 9 óra
13: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny
folytatása. 12 óra: Déli harang-
zó az Egyetemi templomból. 12
óra 5: Sovánka Nándor és cigány-
zenekarának hangversenye. 12 óra
2: Hírek. 12 óra 35: A hangver-
sény folytatása. 2 óra 45: Arfo-
lamhírek. 4 óra: A nők tisztelte-
je az udvariasság az ókortól nap-
jünkig. Decker Albert előadása. 4
óra 45: Hírek. 5 óra: Podroglköz
táltán novellái. 5 óra 30: Az első
honvéd-gyalogezred zenekarának
hangversenye. 6 óra 45: Mit üzen
a rádió? 7 óra 30: Zágon István
előadása. 8 óra: A Náni című nép-
mű előadása a stúdióból. Utá-
na hírek, majd Farkas Jenő és
cigányzenekarának hangversenye
Spolarich nagykávéházból. **Bécs.**
6 óra 20: Riedl sanfranciskói éne-
kes dalokat ad elő. 6 óra: A né-
met-osztrák labdarugó mérkőzés
visszajátása. 6 óra 45:
Zenekari hangverseny. 9 óra: Egy-
elvonásos szindarab előadása. 10
óra 15: Zenekari hangverseny.
Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzené.
12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramo-
fonzené. 5 óra: Népdalok. 5 óra
9: Délutáni zene. 8 óra: Verdi
figyelem című operájának előadá-
sa. **Langenberg.** 7 óra 55: Vidám-
est, utána zene. 11 óra: Jazz-band.
Milánó. 7 óra 15: Szórakoztató ze-
ne. 7 óra 45: Gramofonzené. 8 óra
5: Vigjáték előadása, utána tánc-
zene. **Prága.** 7 óra 5: Tarka
hangverseny. 7 óra 55: Vidám-est.
Róma. 5 óra 30: Délutáni hangver-
seny. 8 óra 10: Gramofonzené. 9
óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 7
óra: Szórakoztató zene. 7 óra 45:
Gramofonzené. 8 óra 30: Mandolin-
zene. 9 óra 30: Gramofonzené. 10
óra 30: Könnyű és tánczene. **Var-
só.** 8 óra 15: A filharmonikusok
népszerű hangversenye. 10 óra 30:
Hopin hangverseny. 11 óra:
Könnyű és tánczene.

Vasárnap. (Szeptember 13.) Bu-
karest. 12 óra: Zenekari hangver-
seny. 1 óra: Gramofonzené. 1 óra
30: Gramofonzené. 6 óra: Román
és könnyű zene. 8 óra 20: Gra-
mofonzené. 9 óra: A Böregér című
operett előadása. **Budapest.** 9 óra:
Hírek és kozmetika. 10 óra: Egy-
házi zene és szentbeszéd a belváro-
si plébániatemplomból. Szentbeszéd
mond Brisits Frigyes dr. cisz-
terciarendi főgimnáziumi tanár.
11 óra 15: Evangélikus istentiszte-
let. Prédikál Raffay Sándor dr.
püspök. Utána a budapesti opera-
ház tagjaiból alakult zenekar hang-
versenye. A hangverseny szüneté-
ben rádiókrónika. Emondja Papp
Jenő. 2 óra: Gramofonzené. 2
óra 30: A Rádióélet gyermekjáték-
órája. 3 óra 30: Mezőgazdasági előadás.
4 óra 15: Magyar katonaindulók.
Az első honvéd-gyalogezred zene-
karának előadásában. 5 óra 15:
Radies Józsa és cigányzenekará-
nak hangversenye. 6 óra 15: A Fe-
jes szalonzenekar hangversenye az
Ostende kávéházból Kalmár Pál
(ének) közreműködésével. 7 óra 30:
Régi dán néptáncok ismertetése.

Büky György felolvasása. 8 óra
10: Sporteredmények. 8 óra 30:
Puccini-hangverseny. Az operaház
tagjaiból alakult zenekar előadásá-
ban Walter Rózsi és Halmos János
közreműködésével. Utána időjel-
zés, majd Rigó Jancsi és cigány-
zenekarának hangversenye a Bodó-
kávéházból. **Bécs.** 3 óra: Délutáni
hangverseny. 4 óra 50: Az osztrák-
német válogatott mérkőzés közve-
títése. 6 óra 45: Dalok. 7 óra 50:
Sporteredmények. 8 óra: Operett-
előadás. 9 óra: Vonósnyegyes hang-
versenye. 10 óra 5: Zenekari hang-
verseny. **Belgrád.** 11 óra 30: Ci-
gányzene. 12 óra 30: Zenekari
hangverseny. 5 óra 30: Népdalok.
6 óra: Nemzeti dalok. 7 óra 30:
Karének. 9 óra: Hegedűhangver-
seny. 10 óra 30: A rádiózenekar
hangversenye. **Langenberg.** 8 óra:
Népszerű hangverseny, utána tánc-
zene. **Milánó.** 7 óra 5: Hangver-
seny. 8 óra 45: Operaelőadás. 10
óra: Operettelőadás. **Prága.** 9 óra
20: Esti hangverseny. 10 óra 15:
Jazz-band. **Róma.** 9 óra: Tarka
hangverseny, utána tánczene. **Tou-
louse.** 8 óra 45: Operarészletek. 9
óra 30: Szólistahangverseny. 10
óra: Operaáriák. 10 óra 45: Gramo-
fonzené. 11 óra 20: Jazz-band. 11
óra 45: Dalok. **Varsó.** 8 óra 15:
Népszerű hangverseny. 10 óra 30:
Hegedűjáték. 11 óra: Tánczene.

Hétfő. (Szeptember 14.) Bu-
karest. 1 óra: Gramofonzené. 1 óra
50: Gramofonzené. 6 óra: Román
és könnyű zene. 7 óra 10: A rádió-
zenekar hangversenye. 8 óra 20:
Gramofonzené. 9 óra: Kamarazene.
9 óra 45: Kabarédalok. 10 óra 15:
A kamarazene folytatása. **Buda-
pest.** 9 óra 15: Zenekari hangverseny.
9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hang-

verseny folytatása. 12 óra: Déli
harangzó az Egyetemi templom-
ból. 12 óra 5: A rádió házikvar-
tettjének hangversenye. 4 óra:
Ök tanácsadója. 5 óra: Előadás.
5 óra 30: Délutáni hangverseny
Solymos Péter (zongora) és Or-
szágh Tibor (hegedű) közreműkö-
désével. 7 óra 45: Kiss Jancsi és ci-
tája. 7 óra 45: Kiss Jancsi és ci-
gányzenekarának hangversenye. 8
óra 40: Vigjáték előadása a stúdió-
ból. Utána gramofonzené. **Bécs.**
4 óra: Délutáni hangverseny. 7
óra 30: Ir népdalok. 3 óra 5: Nép-
szerű hangverseny. 10 óra: Jazz-
zenekar hangversenye. **Belgrád.** 11
óra 35: Gramofonzené. 12 óra 45:
A rádiózenekar hangversenye. 4
óra: Gramofonzené. 5 óra: Nemzeti
zene. 5 óra 30: Népdalok. 1 óra:
Kávéházi zene. 8 óra: Zongorajá-
ték. 8 óra 40: A rádiózenekar
hangversenye. 9 óra 30: Gramofon-
zene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám-
est. 9 óra 15: Vigjáték előadása.
Utána zenekari hangverseny. 11
óra 30: Jazz-zenekar hangverseny.
Milánó. 7 óra 20: Zenekari hang-
verseny. 10 óra: Kamarazene, utá-
na tánczene. **Prága.** 7 óra 5: Ének-
hangverseny. 9 óra: Zenekari hang-
verseny. 10 óra: Sporthírek. **Róma**
5 óra 30: Délutáni hangverseny.
9 óra: Európa hangversenye.
Stockholm. 8 óra: Zenekari hang-
verseny. 10 óra 5: Szólisták hang-
versenye. **Toulouse.** 8 óra: Cselló-
hangverseny. 8 óra 15: Szimfonikus
hangverseny. 9 óra: Operarészletek
10 óra: Szórakoztató zene. 11 óra:
Zenekari hangverseny. **Varsó.** 7
óra 20: Gramofonzené. 8 óra 30:
Népszerű hangverseny. 10 óra 30:
Könnyű és tánczene.

Közgazdaság

Módot keres a kormány a túl magas
üzleti és lakbérek méltányos mér-
séklésére és a bérszerződések
revíziójára

A bukaresti bankszindikátus leg-
első ülésének egyikén megállapította,
hogy az üzlet- és műhelybérek a mai
gazdasági leromlottság idején túlma-
gasak. A szindikátus akkoriban ak-
ciófő kezdeményezett az üzletbérek
csökkentése érdekében. Ez az akció
most a kormányban is meghallgatásra
talált és Bukarestből érkezett jelen-
tések közlik, hogy már legközelebb
általános érvényű intézkedések tör-
ténnek a lakbérek csökkentésére. A
kormány nemcsak az üzletek és mű-
helyek után fizetendő, hanem a laká-
sok után járó bért is csökkenti. A
lakbérésökéntés keresztülvitele érde-
kében a kormány módját ejti, hogy
azokat a lakbérszerződéseket, ame-

lyeket évek előtt a gazdasági kon-
junktúra idején magas értékben kö-
tötték és amelyek csak néhány év
mulva veszítik el érvényüket, azokat
a lakók a háziurakkal szemben ha-
tálytalaníthatják és a háztulajdono-
sokkal a mai gazdasági és pénzügyi
viszonyoknak megfelelő új lakbéreket
állapítsanak meg. A kormány ugy-
találja, hogy a házbéresökéntést ba-
rátságos uton nem lehet keresztül-
viinni, mert a háztulajdonosok a szer-
ződések alapján jogaikat mindenké-
ppen védik és éppen ezért szükséges
kormányhatalmi beavatkozással
kérdést elintézni. Minden valószínű-
ség szerint külön törvény útján ren-
dezik a lakbérszerződések ügyét.

Bérbeadják a magyar telefont. Bu-
dapesti híradás szerint a magyar
kormány tárgyalásokat folytat a tele-
fonnak esetleges bérbeadása ügyében.
A hír megerősítésre vár.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei
305.50, Párisban 15.20. Mai árfolyamok
a következők: angol font 816, dollár
168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99
francia frank 6.60, olasz lira 8.81,
cseh korona 4.9950, német márka 40.05,
osztrák schilling 23.69, magyar pengő
29, zloty 19, svájci frank 32.80, belgas

(öt belga frank) 23.46.

Gabonaárak magánárfolyama. A
napi terményárak a Dengl és Klein-
mann gabonabizományi iroda jelen-
tése szerint a következők: buza het-
venhét kilógramos 215 lei, hetvennyolc
kilógramos 235 és hetvenkilenc kiló-
gramos 250 lei, ötengeri 235 lei, takar-
mány árpa 225 lei, zab 250-260 lei,
burgonya 160 lei százkilónként. Fehér
bab 5.50-6 lei, lucerna mag 20 lei és
lóhere mag 22 lei kilónként. Az irány-
zat a búzában silárd.

Apróhirdetések

20 lejtől 80 leig
készítik csinos és modern házi és ki-
menő ruhát, kötényeket stb. Buda-
pesti szabás! Modern varroda! Bara-
bás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Bra-
tianu) Uri-u. 2. 1. em. 2. (2252)

Ujszentesen
a lippai-ut mentén 3 hold prima
szántóföld eladó. Ujszentes 86. (2353)

Komplett fürdőszoba
berendezést jó állapotban megvé-
telre keresek. Mechert Ferenc,
Preyer-utca 16. (2360)

Krajován-étterem megnyílt!
Fajborok és mentés ételek olcsó
árak mellett. József-tér sarkán.
(2365)

Lakás

Modern
lakások azonnalra kiadók. Nagy üz-
lethelyiség november 1-től. Rokkant-
egylet, Bul. Carol (Hunyadi-ut) 10.
(1613)

Új modern villában
2 esetleg 3 szobás butorozott lakás
összes mellékhelyiséggel üresen is
kiadó. Cim a kiadóban. (2344)

Fél ház
mely áll 4 szobából, fürdőszobával,
parkettel és kerttel nov. 1-ére kiadó.
Erzsébetváros, Püspök-ut (Bulv. Mi-
hai Viteazu) 13 szám. (2345)

Szép egyszobás
lakás gyönyörű virágkerttel és egy
szuterén lakás 1-re olcsón kiadó.
Ugyanott egy két szárnyas ajtó ol-
csón eladó. III, Kereszt-tér 2.
(2355)

Szép udvari lakás
vizvezetékekkel azonnal kiadó. Tirol-
utca 30-a. (2363)

2 szobás
modern lakás, új épület, kiadó.
Gyárváros, Uj-tér 22. (2358)

Merény-utca 3. sz. házban
kiadó
azonnal 1 nagy száraz pincehelyi-
ség, 1 földszinti helyiség lakásnak
vagy irodának, 1 kirakatos üzlet-
helyiség, I. emeleti kétszobás ele-
gáns iroda helyiség. Bővebbet Dr.
Gyulay-nál, Jenőherceg utca 8. Te-
lefon 23-34. (2364)

2 szobás
utcai lakás, konyha éléskamrával
magas földszinten, újonnan festve
1600 leiert mellékdíjakkal azonnal-
ra kiadó. III, Korona-u. 13. Villa-
mos megállónál. (2366)

Különféle

Az ország minden területén
bevezetett hetilap kisebb tőkével tár-
sát keres. Ajánlatokat „Üzletember”
jellegre a kiadóba kérek. (2339)

Munkájukban támogassuk a
vakokat
a nagyérdemű közönség figyelmébe
Az intézetet kívül élő temesvári va-
kok munkaműhelye III, Posta-u. 2.
szám alatt megnyílt. Az egyet mű-
helye vállal mindennemű kósár és
székfonó munkákat, valamint komot-
cipő készítését. A vak vonós-zené-
szek, zongoristák és zongorahangolók
iránti felvilágosítással ugyanott szol-
gálnak. A nagyérdemű közönség ne-
mesleklü támogatását kéri az egye-
sület (2285)

Vasárnap, e hó 13-án
nagy szüret
édes must a prés alól, Stöhr János,
Vadászerdő. (2361)

B. u. é. k.

mélyen tisztelt ismerőseinek, barátainak, üzletfeleinek,
vásárlóinak és rendelőinek

Á r v a y
gőzmosóda
IV., ker. Bem-utca 20.

Babcsányi Ferenc
csemegekereskedő
Belváros, Szentgyörgy-tér.

Dénes Vilmos
a Dénes és Pollák cég
tulajdonosa

Gutjahr
festőde
II. ker., Bárány-utca 18.

Helios
művirágüzlet
Jenőherceg-utca 12.

Jancsó Károly
fűszer- és csemegekereskedő
II. ker., Strada 3 August 20

Krausz trafik
Belváros,
Iparkamara épület

Gea-Krayer
drogueria
Szent György-tér

Mann Ádám
cukrászdája
Gyárváros, Andrassy-ut 12

Marschell Jakab
festő- és vegytisztító intézet
IV., Fröbl-u. 19.

Martin Ádám
hentes
I., Mercy-utca és Scudier-tér

Meiszner László
pékemester
Jenőherceg-utca

összes ismerőseinek
Mailänder Emanuel és neje

leszünk és halált hozunk önre és azokra, akik megmenteni próbál-
A levegő hideg volt és azurnak látszott, mindenfelé mély csend, kivéve a zajos tengert a barlang szájánál, ahonnan a hold ezüst-fehér sugarai szűrődtek be. Az azurszín átment testükre és ruháik szövetjére és a nő az azur nyugalom rabja lett, dacára nagy rémületének és esodálkozva nézett körül, alig mert beszélni vagy mozogni.

A víz a sziklafalhoz csapódott időközönként. A férfi és a nő mintegy varázs hatalmában, mozdulatlanul ültek, a férfi figyelte őt, hogy milyen benyomást gyakorol rá a helyzet. Karesu termete és fehér inge kékes színt kapott, puszta nyaka, sőt tarka nyakkenője is kék lett.

A nápolyi megszólalt:

— Ez egy titkos szafirbarlang. Ez a halál hajléka. Kivülem csak három ember tud a barlang létezéséről. Bejáratát senki sem ismeri. Csak most, esti dagály alkalmával lehet hangot hallani.

— Itt maradj fogva, amíg az ön mesterének jólesik. Az esti apálykor, mikor a vérvörös világitást, mely a bejáratnál beszűrődik, meglátja, ön oly szépen fog énekelni, ahogy egyedül ön képes, és ha ezt egyszer nem tenné, a barlang szelleme önt elpusztítja, mert nem ad önnek többé élelmet. Én fogom ellátni élelemmel. Ha nem követi parancsomat, akkor a szafirbarlangban holtteste fog uszni. Ha segítségért próbál kiabálni, ne felejtse, hogy csak esti apály idején hallható a hangja és hogy akkor nálamnál sokkal kiméletlenebb bitorló a barlang szájánál

MIXICH & Comp.
fakereskedés
Gyárv., Távirda-u. 1.

Olarlu György

hentesmester
Gyárváros, Fő-utca 12

Pinkerton

boy-vállalat
Szt. György-tér

Scheer József

a Palace-kávéház
tulajdonosa

Ungár Géza

nyomda

Temesvár
Szt. György-tér 4

Weisz Dezső

Szarvas kávéház
Kossuth-tér

ják.

A nő elkábulva a nagy izgalomtól hallgatott szavaira. Az ifju a vízbe ugrott és elünt.

Griews vidáman ült Missoni mellett egy nagy jégcsapra támaszkodva. A halálraszánt nő ereiben új erő száguldozott, amikor Griews szemébe nézett. Ralph elmondotta, hogyan keresték a barlang nyílását két éjen át. A nő elmesélte, mennyit szenvedett tiz rettentő nap alatt. Tréfálkozva beszélték meg a barlangból való kijutás nehézségeit. Mikor végre Ralph mindkét nőt a vízbe merítette és a partra jutottak, száraz ruhákba öltözködtek, melyeket Jolán hozott volt magával. Jolán egy idő múlva megjegyezte:

— Nézze, ki van ott Ralph mögött. Itt jön Bolond Gio.

Egy férfi, nyitott késsel a kezében, uszott feljük. De Ralph mindenre felkészülve várta. Ralph kezeit összekötötte egy kendővel és úgy vitték vissza a szigetre. Egész uton jajgatott:

— Ó, mi lesz a barlang szellemével? Mi lesz a jó jövedelemmel? Ez az átkozott épeszü ember nem átalott egy bolond embert egyedüli vigasztól és jövedelmétől megfosztani.

Aztán megfordult és óvatosan kezdte számlálgatni, mennyi pénzt hozott neki gaztette.

(Vége.)

Kék barlang

Olasz történet.

És Missoni fent állt, sajátóság izgalommal eltelve nézte a nápolyi fiut, mosolygott önmagában és figyelte a holdvilágos éj hatását önmaga a forró napok után. Nevetett önmagán, a fiura és nevetett a különös helyzeten. Csintalan ötlet villant fel benne. Egy kicsit farsztották már az ünneplések, melyeknek ő volt középpontja. Eszébe jutott, mily vidám volha, ha az ifju Adonis hangjait mindenkitől távol, az életről és halálról szóló dalocskáit egyedül hallgathatná. Az ablak párkányára támaszkodva suttozta: — Hozd a csónakodat ma este csendesen az öbölhöz. Éjfélkor találkozunk. csónakázni viszel és szépen énekelisz nekem...

A délceg alak meghajtotta magát és szeméből hála sugárzott. Az ágak zizegése és a levelek mozgása jeleztek távozását.

Gio és két fia, Michaelis és Pedro a parton ültek és mereven figyelték a tengert. Az öreg csön-des, győzedelmes nevetésben tört ki és a törpe, zsebében pénzt esörgetve, a holdra nézett.

A vizen egy kis nyitott csónak árnyéka lebegett. A csónakban egy férfi és egy nő ült. A férfi énekelte. Hangja a csönben tisztán volt kivehető.

— Michaelis, — szólt Gio, fiát tréfásan meglökve — ha az apály jön, menj és készítsd el a csónakodat. Nyole nap múlva új ruhád lesz és vasárnapi óraláncodra új disz. Mindezt megveszem neked abból a sok pénzből, amit majd keresünk.

— És te, Pedro fiam, meséld el hogy senki fia ne merészellen este

Irta: Giulio Benelli.

a tengerre szállni. Óriási kereslet lesz majd csónakok után és ti fogjátok hasznát látni. Csak töletek lehet csónakot bérelni, senki más-tól, mert a többi csónakos remegni fog a félelemtől.

— Igyatok sok vörös bort és egyetek sok hust, hogy erősek legyetek, mert holnap este alkonyatkor roppant sok dolog lesz és Coltóban senki másnak nem lesz dolga, mert mástól nem bérelhetnek csónakot, csak a Gio-családtól.

Tenyeret dörzsölve vigyorgott. A törpe pénzét esörgette és szeme reményteljes fényben csillogott. A sanda szeméit a tengeren himbálódzó csónakra szegezte és nagyon meglegedettnek látszott.

Melyik ember képes valaha is azt a pillanatot elfelejteni, amikor először lépett egy jégbarlangba?

Mikor Missoni, tapogatózva pedvesen, csaknem eszméletlen állapotban, lihegve ismét lélekzethez jutott, — ama nagy ugrás után — mikor egy súlyos test volt fölötte, amely nyomta, hogy ne juthasson a tenger színére — paradicsomban találta magát, mely börtönévé lett. Érezte, hogy egyike az öt erősen tartó karoknak eleresztették és kiugrott a vízből. Azután nagy erőfeszítéssel kihúzták egy deszkára. Itt ült most lihegve a nápolyi fiu mellett. Egészen elbűvölve érezte magát, mikor körülnézett. Egy azur-barlangban voltak. Egy nagy, dómalaku csatornában, mely világoskék és áttetsző vízzel volt telve. Köröskörül sziklafalak, a tetőről jégcsapok lógtak mindenféle groteszk formában.